

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Καί μετ' αὐτήν, ἄλλη μεγάλη αἰθουσα, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσερχόμενος τις εὐρίσκεται ἐν τῷ μέσῳ στόλου ἐκ τριήρων, παρώνων, ἡμιολίων, κορβετῶν, φρεατῶν λέμβων, πλοίων ὄλων τῶν θαλασσῶν καὶ ὄλων τῶν αἰώνων, ὅπλισμένων, σηματοστολιστῶν, ἐφωδιασμένων, ὥστε νομίζει τις ὅτι δὲν ἀναμένουσιν ἄλλο τι ἢ τὸν ἄνεμον ὅπως ἀποπλεύσωσι καὶ διασκορπισθῶσιν ἀνὰ τὸν κόσμον.

Ἐν ταῖς λοιπαῖς αἰθούσαις πλῆθος ἀπειρον μηχανῶν, ἐργαλείων, ὅπλων ναυτικῶν ἀτελείτητοι εἰκόνες παριστῶσι ὅλας τὰς θαλασσίας ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἰσπανικοῦ λαοῦ· εἰκονογραφίαι ναυάρχων, θαλασσοπόρων, ναυτῶν· τρόπια ἐξ Ἀσίας, Ἀμερικῆς, Ἀφρικῆς, Ὀκεανείας, πυκνά, συσσωρευμένα, οὕτως ὥστε πρέπει νὰ διέλθῃ τις πρὸ αὐτῶν τρέχων ὅπως προῖχῃ νὰ τὰ ἴδῃ ὅλα χωρὶς νὰ τὸν καταλάβῃ ἡ νύξ. Ὁ ἐξερχόμενος τοῦ Ναυτικοῦ Μουσείου, νομίζει ὅτι ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸν περίπλου τῆς γῆς. Πόσον ζῇ τις κατὰ τὰς ὀλίγας ἐκεῖνας ὥρας!

Ὑπάρχουν ἐπίσης ἐν Μαδρίτῃ ἐν μέγῃ Μουσείον τοῦ Πυροβολικοῦ, ἐν ἀπέραντον Μουσείον τοῦ Μηχανικοῦ, ἐν ὥρατον Μουσείον Ἀρχαιολογικόν, ἐν περισπούδαστον Μουσείον φυσικῆς ἱστορίας· ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ χίλια ἄλλα πράγματα ἀξία παρατηρήσεως, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ θυσιασθῇ ἡ περιγραφή χάριν τοῦ θαυμασίου Μουσείου τῆς ζωγραφικῆς.

Ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν εἰσέρχεται τις διὰ πρώτην φοράν εἰς Μουσείον ὡς τὸ τῆς Μαδρίτης, ἀποτελεῖ ἱστορικὴν χρονολογίαν ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἀνθρώπου. Εἶνε συμβεβηκὸς σπουδαῖον ὅπως ὁ γάμος, ἡ γέννησις βρέφους, ἡ κατάληψις κληρονομίας· αἱ ἐντυπώσεις παραμένουσιν ἀνεξάληπτοι μέχρι θανάτου. Καὶ τοῦτο, διότι Μουσείον ὡς τὸ τῆς Μαδρίτης, τῆς Φλωρεντίας, τῆς Ρώμης εἶνε κόσμος ὁλόκληρος. Μίαν ἡμέραν, τὴν ὁποίαν διέρχεται τις ἐντὸς τῶν τοίχων ἐκείνων, εἶνε ἐν ἔτος ζωῆς· ἐν ἔτος ζωῆς, ταρτασσομένης ἀπὸ ὅλα τὰ πάθη, τὰ ὁποῖα εἰμποροῦν νὰ μᾶς ταράξουν ἐν τῷ πραγματικῷ βίῳ· ὁ ἔρως, ἡ θρησκεία, ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀφοσίωσις, ὁ πόθος τῆς δόξης· ἐν ἔτος ζωῆς δι' ὅσα διδάσκεται τις ἐκεῖ, δι' ὅσα σκέπτεται, δι' ὅσα ἀπολαμβάνει, διὰ τὰς παρηγορίας, τὰς ὁποίας συλλέγει ἐκεῖ διὰ τὸ μέλλον· ἐν ἔτος ζωῆς, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀναγιγνώσκονται χίλιοι τόμοι, πληροῦνται χίλιοι πόθοι, συντελοῦνται χίλια συμβεβηκὸτα.

Ταῦτα διελογιζόμεν διευθυνόμενος πρὸς τὸ μέγαρον τοῦ Μουσείου τῆς ζωγραφικῆς, κείμενον ἀριστερὰ τοῦ Prado, διὰ τὸν ἐρχόμενον ἀπὸ τὴν ὁδὸν Ἀλκαλά, τόση δὲ ἦτο ἡ χαρὰ, ἥτις ἐπλήρου τὸ στηθὸς μου, ὥστε ὅταν ἐφθασα πρὸ τῆς θύρας, ἐστάθην καὶ εἶπον κατ' ἐμαυτόν·

— Ἀς ἴδωμεν!... Τι ἔκαμες εἰς τὴν ζωὴν σου διὰ νὰ εἶσαι ἀξίος νὰ ἔμβῃς ἐκεῖ μέσα; Τίποτε! Λοιπὸν τὴν ἡμέραν ὅπου θὰ σὲ πλήξῃ συμφορὰ τις, κύψε τὴν κεφαλὴν καὶ θεώρει τὴν μερίδα ὡς ἐξωφλημένην.

Εἰσῆλθον καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσω, ἀπεκαλύφθην. Ἡ καρδιά μου ἐκτύπα ἰσχυρῶς, ἐλαφρὸς δὲ φοικισμὸς διέτρεξε τὸ σῶμά μου ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

Ἐν τῇ πρώτῃ αἰθούσῃ δὲν εἶνε ἡ μεγάληαι τινὲς εἰκόνες τοῦ Λουκᾶ Ἰορδάνου· ἐπροχώρησα. Ἐν τῇ δευτέρᾳ,

cominciai a non esser più io!

καὶ ἀντὶ νὰ ἀρχίσω νὰ παρατηρῶ τὰς εἰκόνας μίαν πρὸς μίαν, ἀνέβηλόν τὴν ἐξέτασιν δι' ἀργότερα, καὶ ἔκαμα τὸν γυρὸν τοῦ Μουσείου σχεδὸν τρέχων.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰθούσῃ εὐρίσκονται αἱ εἰκόνες τοῦ Γκόγια, τοῦ τελευταίου μεγάλου Ἰσπανοῦ ζωγράφου.

Ἐν τῇ τρίτῃ, εὐρεῖα ὡς μία πλατεῖα, ὑπάρχουν τὰ ἀριστουργήματα τῶν πρώτων διδασκάλων.

Εἰσερχόμενοι εὐρίσκετε ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τὰς Παναγίας τοῦ Μουρίλλου, ἀπὸ τὸ ἄλλο τοὺς Ἀγίους τοῦ Ριβέρα, ὀλίγον περαιτέρω τὰς εἰκόνας τοῦ Οὐελάσκουεθ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης τὰς εἰκόνας τοῦ Ραφαήλ, τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου, τοῦ Ἀνδρέα δὲλ Σάρτο καὶ εἰς τὸ βάθος τοῦ Τιτιαννοῦ, τοῦ Τιντορέττου, τοῦ Παύλου Βερονέζου, τοῦ Κορεγιού, τοῦ Δομενικίνου, τοῦ Γουίδου Ρένι.

Ἐπιστρέψετε ὀπίσω, εἰσέρχεσθε εἰς μεγάλην τινὰ αἶθουσαν πρὸς δεξιὰ· βλέπετε εἰς τὸ βάθος ἄλλας εἰκόνας τοῦ Ραφαήλ, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ Οὐελάσκουεθ, τοῦ Τιτιαννοῦ καὶ τοῦ Ριβέρα· παραπλεύρως τῆς θύρας, τοῦ Ροῦβενς, τοῦ Βᾶν Δύκ, τοῦ Μουρίλλου. Ἐν ἄλλῃ τινὶ αἰθούσῃ ἡ γαλλικὴ σχολή· ὁ Πουσέν, ὁ Δυγκέ, ὁ Λωραίν. Εἰς δύο ἄλλας εὐρυτάτας αἰθούσας οἱ τοῖχοι κεκαλυμμένοι ἀπὸ εἰκόνας τοῦ Βρέουγγελ, τοῦ Τενιέρ, τοῦ Γιόρδενς, τοῦ Ροῦβενς, τοῦ Δύρερ, τοῦ Σόεν, τοῦ Μένς, τοῦ Ρέμπρανδ, τοῦ Μπόσχ· εἰς τρεῖς ἄλλας ἐπίσης εὐρεῖας, εἰκόνες φύρδην μίγδην τοῦ Γιοάνες, τοῦ Κερμπάγιαλ, τοῦ Χερρέρα, τοῦ Λουκᾶ Ἰορδάνου, τοῦ Καρδούτζη, τοῦ Σαλβατόρ Ρόζα, τοῦ Μένεντεθ, τοῦ Κάνου, τοῦ Ριβέρα.

Περιφέρεσθε ἐπὶ μίαν ὥραν καὶ δὲν εἶδατε τίποτε. Τὴν πρώτην ὥραν εἶνε μίαν μάχη· τὰ ἀριστουργήματα μάχονται ἀμιλλώμενα νὰ κατακτήσωσι τὴν ψυχὴν σας· ἡ Σύλληψις τοῦ Μουρίλλου καλύπτει διὰ χειμάρρου φωτὸς τὸ μαρτύριον τοῦ Ἀγίου Βαρθολομαίου τοῦ Ριβέρα· ὁ Ἀγιὸς Ἰάκωβος τοῦ Ριβέρα θραύει τὸν Ἀγιὸν Στέφανον τοῦ Γιοάνες· ὁ Κάρολος Ε' τοῦ Τιτιαννοῦ κεραυνώνει τὸν Κορτε δούκα Ὀλιβάρες τοῦ Οὐελάσκουεθ. Ὁ Πόνος τῆς Σικελίας τοῦ Ραφαήλ ἐπισκοτίζει ὅλας τὰς εἰκόνας αἱ ὁποῖαι τὴν περιβάλλουν· οἱ Μέθυσοι τοῦ Οὐελάσκουεθ ταράσσουν διὰ τινος ἀντανάκλασεως βακχικῆς χαρᾶς τὰ πρόσωπα τῶν Ἀγίων καὶ τῶν πλησίον αὐτῶν πριγκήπων· ὁ Ροῦβενς καταβάλλει τὸν Βᾶν Δύκ, ὁ Παῦλος Βερονέζος νικά τὸν Τιέπολον, ὁ Γκογια φονεύει τὸν Μάδραθον. Οἱ ἡττημένοι ἀναλαμβάνουσι καὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ ἄλλων μικροτέρων, ἀλλαχοῦ δὲ ἀνθίστανται ὅσον δύνανται κατὰ τῶν νικητῶν.

Εἶνε ἀμιλλὰς θυμῶν τῆς τέχνης, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἡ ἀνήσυχος ψυχὴ σας ὑποτρέμει ὡς φλὶξ ταρτασσομένη ὑπὸ χιλίων ἀνέμων καὶ ἡ καρδία σας κυριεύεται ὑπὸ τινος συναίσθηματος ὑπερηφανείας διὰ τὴν ἰσχύϊν τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος.

Προελθόντος τοῦ πρώτου ἐνθουσιασμοῦ ἀρχεται ὁ θαυμασμὸς. Ἐν μέσῳ ὁλοκλήρου στρατιᾶς τοιοῦτων καλλιτεχνῶν, δι' ἕνα ἕκαστον ἐκ τῶν ὁποίων ἤθελε χρειασθῇ ὁλόκληρον βιβλίον περιορίζομαι εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς, καὶ ἐκ τούτων, εἰς τοὺς τέσσαρας, οἱ ὁποῖοι διείργον ἐν ἐμοὶ βαθύτερον θαυμασμὸν καὶ περὶ τῶν εἰκόνων τῶν ὁποίων διαφυλλάττω ζωηροτέραν ἀνάμνησιν.

Ὁ νεώτερος εἶνε ὁ Γκόγια, γεννηθεὶς περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Εἶνε ὁ ἰσπανικώτερος ζωγράφος τῆς

¹. Ὑρχισά νὰ μὴ εἶμαι πλέον ἐγώ.

Ἴσπανίαις, ὁ ζωγράφος τῶν ταυρομαχιῶν, τοῦ λαοῦ, τῶν λαθρεμπόρων, τῶν ἐρινύων, τῶν ληστῶν τοῦ περὶ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, τῆς παλαιᾶς ἐκείνης ἰσπανικῆς κοινωνίας ἡ ὁποία διελύθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του· ἀγέρωχος Ἀραγώνιος, χρυακτῆρος σιδηροῦ, μανιώδης διὰ τὰς ταυρομαχίας, τόσον ὥστε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του διατρίβων ἐν Βορδῶ, ἔτρεγεν ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος εἰς Μαδρίτην μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἴδῃ τὸ θέαμα ἐκεῖνο, καὶ ἐπανήρχετο ὡς βέλος χωρὶς κἄν νὰ χαιρετίσῃ τοὺς φίλους του· μεγαλοφυῆς ἰσχυρὰ, δηκτικὴ, δεσποτικὴ, κερχουνοδόλος, ἡ-ἱς ἐν τῇ θερμότητι τῶν βιαίων ἐμπνεύσεων τῆς ἐκάλυπτεν εἰς ὀλίγας στιγμὰς μὲ μορφὰς ἕνα τοῦτον ἢ ἕνα πίνακα καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ προξενήσῃ ἐντύπωσιν μὲ ὅ,τι εὗρισκε προχειρότερον, σπόγγους, σάρωθρα, ραβδούς· ἡ-ἱς χαράττουσα τὰς γραμμὰς μισητοῦ τινὸς προσώπου, ὕβριζεν αὐτό· ἡ-ἱς ἔγραφε μίαν εἰκόνα, ὡς θὰ ἠγωνίζετο ἐν μάχῃ σχεδιαστὴς τολμηρότατος, χρωματιστὴς πρωτότυπος καὶ νευρώδης, δημιουργὸς εἰδους τινὸς ζωγραφικῆς ἀμιμῆτου, σκιῶν φοβερῶν, φωτὸς μυστηριώδους, ὅψεων παραδόξων καὶ ὁμῶς ἀληθῶν· μέγας διδασκαλὸς ἐν τῇ ἐκφράσει ὅλων τῶν φοβερῶν αἰσθημάτων, τῆς ὀργῆς, τοῦ μίσους, τῆς ἀπελπισίας, τῆς αἰμοχαροῦς μανίας· ζωγράφος ἀθλητῆς, μαχητῆς, ἀκαταβλήτος· φυσιολάτρης ὡς ὁ Οὐελάσκουεθ, φανταστικὸς ὡς ὁ Χόγαρτ, νευρώδης ὡς ὁ Ρέμπραντ, τελευταῖα αἱματόχρους λαμπηδῶν τῆς ἰσπανικῆς μεγαλοφυΐας.

Μερικαὶ εἰκόνες αὐτοῦ εὗρίσκονται ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Μαδρίτης, μεταξὺ τῶν ὁποίων μία μεγίστη, περιστῆς ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειαν Καρόλου τοῦ Δ', αἱ δύο ὁμῶς εἰκόνες εἰς τὰς ὁποίας μετέδωκεν ὅλην τὴν ψυχὴν του, εἶνε οἱ Γάλλοι στρατιῶται, οἱ τουφεκίζοντες τοὺς Ἴσπανοὺς τὴν 2 Μαΐου, καὶ μία πάλιν πολιτῶν τῆς Μαδρίτης πρὸς τοὺς μαμελοῦκους Ναπολέοντος τοῦ Α' εἰς φυσικὸν μέγεθος. Εἶνε δύο εἰκόνες προξενούσαι φρίκην. Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις τρομερώτερον πρᾶγμα, ἀδύνατον νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἰσχύν βδελυκτοτέραν μορφήν, εἰς τὴν ἀπελπισίαν φρικτοτέραν ὅψιν, εἰς τὴν μανίαν τῆς πάλης, ἀγριωτέραν ἐκφρασίαν.

Ἐν τῇ πρώτῃ, οὐρανὸς ζωφώδης, τὸ φῶς φανοῦ τινός, λίμνη αἵματος, σωρὸς πτωμάτων, πληθὺς καταδίκων εἰς θάνατον, σείρᾳ Γάλλων στρατιωτῶν ἐτοίμων νὰ πυροβολήσωσιν. Ἐν τῇ ἄλλῃ ἵπποι φονευμένοι, ἵππεις ἐκτάδην κείμενοι, μαχχιρωμένοι, ποδοπτημένοι, κατεσπαράγμενοι. Τί πρόσωπα! Τί στάσεις! νομίζει τις ὅτι ἀκούει τὰς κραυγὰς καὶ ὅτι βλέπει τὸ σῆμα νὰ τρέχῃ. Ἡ ἀληθὴς σκηνὴ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ περισσοτέρην φρίκην.

Ὁ Γκόγια πρέπει νὰ ἐζωγράφησεν τὰς εἰκόνας ἐκείνας μὲ μάτια γουρλωμένα, μὲ ἀφροὺς εἰς τὸ στόμα, μὲ μανίαν δαιμονισμένου. Εἶνε τὸ τελευταῖον σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον δύναται νὰ φθάσῃ ἡ ζωγραφικὴ προτοῦ νὰ λάβῃ πραγματικὴν ὑπαρξιν. Πέραν τοῦ σημείου τούτου ρίπτεται μακρὰν ὁ χρωστὴρ καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐγχειριδίου. Διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τις τί φρικωδέστερον τῶν εἰκόνων ἐκείνων πρέπει νὰ φονεύσῃ. Μετὰ τὰ χρώματα ἐκεῖνα, ὑπάρχει τὸ αἶμα.

Τοῦ Ριβέρα, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς γνωρίζομεν ὑπὸ τὸ ὄνομα Σπανιολέττο, ὑπάρχουν τόσαι εἰκόνες, ὅσαι θὰ ἤρουν νὰ ἀποτελέσωσιν ἐν Μουσείῳ τὸ πλεῖστον μέρος εἶνε εἰκόνες Ἀγίων εἰς φυσικὸν μέγεθος ἐν Μαγνύριον τοῦ Ἀγίου Βαρθολομαίου μετὰ πλειόνων προσώπων καὶ εἰς κολοσσιατὸς Προμηθεὺς ἀλυσίδετος ἐπὶ βράχου.

Ἄλλαι εἰκόνες αὐτοῦ εὗρίσκονται ἐν ἄλλοις Μουσείοις, ἐν τῷ Ἐσκουριαλίῳ, ἐν τοῖς ναοῖς, καθόσον ὑπῆρχε καλλιτέχνης γονιμώτατος καὶ ἐργατικώτατος, ὡς πάντες σχεδὸν οἱ Ἴσπανοὶ καλλιτέχναι.

[Ἐπεται συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἡ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ

Τὸ ὠρολόγιον τῆς τραπεζαρίας ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου Στρατῆ Μπακαλοπούλου — ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου ἐμφαίνεται ἀρκετὰ εὐκρινῶς καὶ τὸ ἐπαγγέλματός του — δεικνύει περασμένην τὴν δεκάτην τῆς νυκτός. Ὁ ἐκ τοῦ ὀρόφου κρεμάμενος λαμπτήρ φωτίζει πλουσίως τὴν ἐστρωμένην τράπεζαν, ἐν ᾗ ἀπαστράπτει ἡ πρὸς τὴν ἀμεμπτον καθαριότητα ροπὴ τῆς κυρίας Μπακαλοπούλου, καὶ ἡ λίαν ἐνοχλητικὴ καλαισθησία διὰ τὸν ὀγκώδη καὶ εὐτραφῆ πατέρα τῶν τεσσάρων τοῦ θυγατέρων. Οἱ Μπακαλόπουλοι υἱοὶ ἀφίχθησαν ἅπαντες πρὸ πολλοῦ. Ὁ Διομήδης, ὁ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ, ἀκούεται κυτῶν τὴν σπάθην του ἀνυπομόνως ἐπὶ τοῦ πατώματος τῆς παρακειμένης αἰθούσης, ἐκ τῶν παραθύρων τῆς ὁποίας εἰσερχόμεναι ὀλίγαι φωτειναὶ ἐκτίνες τῆς σελήνης, ἀντανakλῶνται φαντασμογορικῶς ἐπὶ τῶν κατόπτρων καὶ τῶν ἄλλων σκευῶν τοῦ θλαῖμου. Ὁ Ἡρακλῆς, δικηγόρος δικαιολογῶν ἀρκετὰ διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ τὸ βαπτιστικόν του ὄνομα, κύπτει ἐκεῖ πρὸς τῆς τραπεζῆς συχνότατα ἐκβᾶλλον στεναγμούς μὲ βυθὺν πόνον ἀνυπομονησίας, κ' αὐτός, ἡ ρίπτων βλέμματα πρὸς τοῦ ἐπὶ τινος πινακίου, ἀνοικτοῦ Ἀστικοῦ δικαίου του. Ὁ Στεφανῆς, ὁ ἐμποροῦπάλληλος, ὁ λεπτοφυῆς αὐτὸς καρπὸς τῶν τελευταίων ἐρωτοτροπιῶν τῆς χαριτωμένης μητρὸς Μάνθας, εὐωδιῶν ὅλος ὑπὸ τὴν πολυχρωμον περιβολὴν του, ξεκρεμαζὸς τὸρα ἐκ τοῦ τοίχου διὰ δεκάτην τοῦλάχιστον φοράν τὴν κιθάραν του, ξεχορδίζων καὶ χορδίζων αὐτὴν ἐπανειλημένως, καὶ τῆς ὁποίας οἱ ἀσυνάρτητοι καὶ πράχορδοι παλμοὶ κάμνουσι τὸν δικηγόρον ἀδελφόν του νὰ ἀπομάξῃ τὸν ἰδρωτὰ τοῦ μετώπου του μίαν ἀκόμη φοράν διὰ τῆς παροψίδος τοῦ πινακίου του, ὑποτονορίζων συγχρόνως, μετὰ τῶν σαρκωδῶν χειλέων του:

— Καμμιά ἄλλη πατινάδα θὰ μὰς ξεφουρνίσῃς, φαίνεται, ἀπόψε κύρ Στεφανῆ!...

Ἡ ἀγαθὴ σύνευνος τοῦ κύρ Στρατῆ ἐξηπλωμένη ἐπὶ τινος καναπέ, κατέχουσα ὁλόκληρον τὸν χώρον αὐτοῦ διὰ τοῦ λίαν στρογγύλου καὶ λίαν πεπλατυσμένου κορμοῦ της, μὲ τὸ λευκὸν μανδήλιον εἰς τὴν τετράγωνον κεφαλὴν της καὶ μὲ τοὺς μικροὺς ὀφθαλμούς της ἡμικλειστοὺς εἰς ἡδύπαθῃ νάρκην, ἐκτείνουσα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ κόλπου της, ξουμένη ἡχηρῶς διὰ τῶν γαμψῶν δυνύων της, διαστελλούσα συγχρόνως τοὺς ὀφθαλμούς πέριξ κατὰ διαλείμματα καὶ ψιθυρίζουσα μέσφ ἰσχυροῦ χασμήματος, πρὸς τὰ τέκνα της:

— Δὲν ἦρθ' ὁ πατέρας σας ἀκόμα, παιδιά;

— Ἀμ' ποῦ νῆρθῃ, ἀπαντᾷ μὲ φωνὴν κἄπως ὀργίλην ὁ δικηγόρος, Σαββάτο βράδυ, βλέπεις, καὶ θᾶχῃ πέρασι ἡ σαρδέλλα...

Εἰς τὴν οὐχὶ πολὺ ποιητικὴν ταύτην ἔκφρασιν τοῦ ἀδελφοῦ της ἡ δεσποινὴ Σοφία Μπακαλοπούλου, σοβαρὰ γεροντοκόρη, κατοπτριζομένη κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι καθρέπτου μὲ πολλὴν μελαγχολικὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου, ἀποστρέφει ζωηρῶς τὴν κεφαλὴν μετὰ δυσμόρφου μορφασμοῦ, ἐνῶ ἡ παρακαθημένη ἀδελφὴ της, ἡ δεσποινὴ Εὐθαλία Μπακα. κ.τ.λ. καὶ... ὁμηλίᾳ της δυστυχῶς συμπτύσσει πυρετωδῶς τὴν λευκὴν ποδιάν της ἐπὶ τῶν γονάτων της. Ἐκ τῆς ἀνοικτῆς ἐξωστοθύρας ἀντηχοῦσι συγκεχυμένοι καὶ βομβοῦσαι αἱ φλυαρίαι καὶ αἱ... ἐρωτικαὶ ἐξομολογήσεις πρὸς ἀλλήλας τοῦ εὐθαλοῦς ζεύγους τῆς οἰκογενείας τῆς μικροκαμωμένης δεσποινίδος